

ಕನ್ನಡ ಸಂಶೋಧನೆ: ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಹಾಗೂ ಪರಂಪರೆಯ ಹೆಜ್ಜೆ ಗುರುತುಗಳ ಪಕ್ಷಿನೋಟ ಅಪ್ಪಗೆರೆ ಸೋಮಶೇಖರ್¹

ಪೀಠಿಕೆ

ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆ ಪ್ರಧಾನವಾದದ್ದು. 'ಸಂಶೋಧನೆ'ಯು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿವಿಧ ಜ್ಞಾನಶಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವ, ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಬೌದ್ಧಿಕ ವಲಯವಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಜ್ಞಾನಶಾಖೆಯ ಪ್ರಮುಖ ತಾತ್ವಿಕ ಆಯಾಮವೇ ಸಂಶೋಧನೆ. "ಭೂತ, ವರ್ತಮಾನ, ಭವಿಷ್ಯತ್ತುಗಳು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಮೂರು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಾಲ ಖಂಡಗಳಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಅವು ಮೂಲತಃ ಒಂದು ಅಖಂಡ ಕಾಲಪ್ರವಾಹ. ಇಲ್ಲಿ ಭೂತದ ಮಗುವಾದ ವರ್ತಮಾನ, ಭವಿಷ್ಯದ ತಂದೆಯಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇಂದಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕಾಗಿ, ಮುಂದಿನ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ, ಹಿಂದಿನ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯು ಪಾಠವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ತಿಳಿಯುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಬೆಳೆಯುವಿಕೆಗಳು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. 'ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಮರೆತವರು ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾರರು' ಎಂದು ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಹೇಳುವುದು ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ. ...ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 'ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಜಾಗೃತಿಯೇ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಅಂತಿಮ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.'" (ಕಲಬುರ್ಗಿ, 2014) ಪರಂಪರೆಯ ಅರಿವಿನ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ, ವರ್ತಮಾನದ ವಿವೇಕದೊಟ್ಟಿಗೆ, ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನ ಬೌದ್ಧಿಕತೆಯನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಬಲ್ಲ ವಿದ್ವತ್ತಿನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯೇ ಸಂಶೋಧನೆ. ಸಂಶೋಧಕ ತ್ರಿಕಾಲಜ್ಞಾನಿ(ಭೂತ, ವರ್ತಮಾನ, ಭವಿಷ್ಯ)ಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಉತ್ತಮ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಎಂ. ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ ಅವರು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ "ಸಂಶೋಧನೆ ಎನ್ನುವುದು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಕಾಣಿಸಿಕೊಡುವುದು ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವುದಾಗಿದೆ."(ಕಲಬುರ್ಗಿ, 2014) ಸಂಶೋಧನೆ ಎಂಬುದು ನಿಂತ ನೀರಲ್ಲ. ಸದಾ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಒಡ್ಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಚಲನಶೀಲ ಬೌದ್ಧಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. ವಿಚಾರ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ, ಖಚಿತತೆ, ಆಧಾರ ಸಹಿತವಾದ ಅಧ್ಯಯನವೇ ಸಂಶೋಧನೆ. ಕಾಲಗರ್ಭದ ಕತ್ತಲೊಳಗೆ ಮರೆಮಾಚಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಲೋಕಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳಕಿನೆಡೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದ ತಾತ್ವಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯೇ ಸಂಶೋಧನೆ. ಪ್ರಶ್ನೆ, ಊಹೆ, ಅನುಮಾನ, ತರ್ಕ, ಮರುಪರಿಶೀಲನೆ, ಮರುಓದು, ಚರ್ಚೆ, ವಾಗ್ವಾದಗಳ ಮೂಲಕ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಸಂಶೋಧನೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಸಂಶೋಧನೆಯೂ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಣಯದ, ಪೂರ್ಣವಿರಾಮದ ಸ್ವರೂಪದ್ದಲ್ಲ. ಒಂದು ಸತ್ಯದ ಆವಿಷ್ಕಾರದ ಮೂಲಕ ಮತ್ತೊಂದು ಸತ್ಯದ ಆವಿಷ್ಕಾರದ ಕಡೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವಂತಹದ್ದು. ಯಾವುದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಶೋಧಿಸುವುದು ಮಾತ್ರ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲ; ಬದಲಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಮೂಲಕ ಮತ್ತೊಂದು ಹೊಸ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು

¹ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕಲಬುರಗಿ.

ಹುಟ್ಟುಹಾಕುವಂತಹದ್ದು ಕೂಡ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಮಾದರಿಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನೆ ಎಂ. ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ ಅವರು ಸಂಶೋಧಕನದು “ಪ್ರಶೋತ್ತನ್ನಮತಿ” ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಶೋಧನೆಯು ಬಹಳ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ಜ್ಞಾನಶಾಖೆಯಾಗಿದ್ದು, ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿದೆ. “ಆರ್. ರವೀಂದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿ ಅವರು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ: ‘Research is an endeavour to discover answers to problems(intellectual and practical) through the application of Scientific methods to the knowable universe.’ ವೆಬ್‌ಸ್ಟರ್ ಅವರು ‘ವಾಸ್ತವಾಂಶ ಅಥವಾ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುವ ಜಾಗರೂಕ ಅಥವಾ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಅನ್ವೇಷಣ ಅಥವಾ ಶ್ರದ್ಧಾಯುಕ್ತ ಪರಿಶೀಲನೆಯೇ ‘ಸಂಶೋಧನೆ’ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.”(ಶಿರೂರ ಬಿ.ವಿ. 2008, ಪು.ಸಂ.7) ಬೌದ್ಧಿಕ ಹಾಗೂ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾದ ಸಂಶೋಧನೆಯು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ, ವಾಸ್ತವಿಕ, ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಧೋರಣೆಯುಳ್ಳದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ಇದರಿಂದ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನೋಡುವ ಕ್ರಮವೊಂದಿತ್ತು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಈ ಎರಡೂ ಜ್ಞಾನಶಿಷ್ಟಗಳನ್ನು ಸಮೀಕರಿಸಿ ನೋಡುವ ಪರಿಪಾಠ ಇರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ವಿಮರ್ಶೆಯ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ತಾತ್ವಿಕತೆಯೂ; ಸಂಶೋಧನ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಒಳನೋಟಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಡಿ. ಆರ್. ನಾಗರಾಜ್, ಮ. ನ. ಜವರಯ್ಯ, ಬಸವರಾಜ ಕಲ್ಲುಡಿ, ಎಚ್. ಎಸ್. ರಾಘವೇಂದ್ರರಾವ್, ಬಂಜಗೇರೆ ಜಯಪ್ರಕಾಶ, ಕೆ. ವೈ. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ಮುಂತಾದವರ ಸಂಶೋಧನ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಸಂಶೋಧನೆಯ ಸ್ವರೂಪ

ಸಂಶೋಧನೆ ಎಂದರೆ ಏನು? ಏಕೆ? ಹೇಗೆ? ಸಂಶೋಧನೆಯ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ಸಂಶೋಧನೆಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ, ಬದ್ಧತೆ ಏನು? ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧಕನ ಸಂಬಂಧವೇನು? ಎಂಬ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಸಂಶೋಧನೆಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬಲ್ಲ ಮಾರ್ಗಗಳಾಗಿವೆ. ಡಾ. ಸಂಗಮೇಶ ಸವದತ್ತಿಮಠ ಅವರು ಚರ್ಚಿಸಿರುವ ಹಾಗೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಎಂದರೆ : “ಹೊಸ ಹೊಸ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸಿ ತೋರಿಸಬಲ್ಲದು; ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೊರಗೆಡಹಬಲ್ಲದು; ಶೋಧಿತ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಹೊಸ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು, ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಬಹುದು, ಪರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬಲ್ಲದು; ನವೀನ ವೈಚಾರಿಕ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು, ಹೊಸ ವೈಚಾರಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬಲ್ಲದು; ಮೂಲ ನಿಶ್ಚಿತ ಜ್ಞಾನವನ್ನುಂಟುಮಾಡಬಲ್ಲದು; ಮಾನವ ಜೀವನಕ್ರಮದ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ಬೆಳಕು ಬೀರಬಲ್ಲದು; ಉಹಾಪೋಹಗಳಿಗೆ ಕೊನೆಯ ತೆರೆಯನ್ನೆಳೆಯಬಲ್ಲದು; ಅಂಧವಿಶ್ವಾಸ, ದುರಭಿಮಾನಗಳನ್ನು ದೂರಮಾಡಬಲ್ಲದು; ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಆಲೋಚನ ಕ್ರಮವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಲ್ಲದು; ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಬಲ್ಲದು; ಮನುಷ್ಯನ ಜ್ಞಾನದ ಪರಿಧಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಬಲ್ಲದು; ಸಂಶೋಧನೆ ಬುದ್ಧಿಗಮ್ಯವೂ, ಶಾಸ್ತ್ರಬದ್ಧವೂ, ತಾರ್ಕಿಕವೂ, ಸಾಧರಪೂರ್ವಕವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.” (ಸಂಗಮೇಶ ಸವದತ್ತಿ ಮಠ 2010, ಪು-8-9) ಸಂಶೋಧನೆಯು ಬಹುನೆಲೆ ಹಾಗೂ ಬಹುಶಿಸ್ತೀಯ ಅಧ್ಯಯನದ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಬಿ. ಎಂ. ಪುಟ್ಟಯ್ಯ ಅವರು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ: “ಸಂಶೋಧನೆ ಎಂದರೆ ಚರಿತ್ರೆ, ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮಸುಕು

ಮಸುಕಾಗಿರುವುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಗೊಳಿಸುವುದು.”(ಬಿ.ಎಂ.ಪುಟ್ಟಯ್ಯ, 2015, ಪು.ಸಂ.22) ಸಂಶೋಧನೆಯ ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿರುವ ಬಿ. ವಿ. ಶಿರೂರ ಅವರ ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಎಂದರೆ: “ಹೊಸ ವಿಷಯಗಳ ಅನ್ವೇಷಣೆ, ಅವುಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೂಪದ ಜೋಡಣೆ ಮತ್ತು ಹಳೆ ವಿಷಯಗಳ ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ. ಜ್ಞಾನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ-ಜ್ಞಾನದ ದಿಗಂತವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು. ಪ್ರಗತಿಯ ಸಾಧನೆ... ಸುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರದೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕ... ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕ್ರಮದ ಮೂಲಕ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಸತ್ಯದ ಅನ್ವೇಷಣೆ, ಸತ್ಯದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ. ಇವನ್ನೇ ಡಾ. ಶಾಮಾನಂದ ಕಿಶೋರ್ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ “By Research one extends the horizon of knowledge. In research a new finding, a new discovery or a new interpretation is essential.” ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿ ಅವರು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ: ‘ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನುವುದು ಜ್ಞಾನದ ದಿಗಂತವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಕಾರ್ಯ.’ ಜ್ಞಾನದ ಹೊಸಹೊಸ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ತೋರುವ ಕ್ರಿಯೆ”ಯಾಗಿದೆ.(ಶಿರೂರ ಬಿ.ವಿ. 2008, ಪು.ಸಂ.9) ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ವಾಂಸರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು ಸಂಶೋಧನೆಯ ಸ್ವರೂಪ, ಸಾಧ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಉದ್ದೇಶಿತ ಗುರಿಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತವೆ.

ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಹೊಸ ಜ್ಞಾನಶಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದ ‘ಸಂಶೋಧನೆ’ ಪದವು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನ ‘Research’ ಪದಕ್ಕೆ ಸಂವಾದಿಯಾಗಿ ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದದ್ದಾಗಿದೆ. ‘ಇನ್‌ವೆನ್‌ಶನ್, ಡಿಸ್ಕವರಿ, ರಿಸರ್ಚ್’ ಎಂಬ ವಿವಿಧಾರ್ಥದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪದಗಳಿಗೆ ಸಂವಾದಿಯಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ‘ಸಂಶೋಧನೆ’ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ‘Re’ ಪೂರ್ವಪ್ರತ್ಯಯದ ಜೊತೆಗೆ ‘Search’ ಎಂಬ ಪ್ರಕೃತಿ ಪದವು ಸೇರಿ ‘Research’ ಎಂಬ ಪದವು ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ‘Re’ ಎಂದರೆ, ‘ಚೆನ್ನಾಗಿ, ಸರಿಯಾಗಿ’ ಎಂಬ ಅರ್ಥವಿದ್ದು; ‘Search’ ಎಂದರೆ ‘ಹುಡುಕು’ ಎಂಬ ಅರ್ಥವಿದೆ. ‘Research’ ಎಂದರೆ, ‘ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹುಡುಕು’, ‘ಸರಿಯಾಗಿ ಹುಡುಕು’ ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರೊ. ಎಂ. ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ ಅವರು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ: “ಸಂಶೋಧನೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಮೂಲ, ಸಂಸ್ಕೃತದ ಶುಧ್(=ಶುದ್ಧ ಮಾಡು) ಎಂಬ ಧಾತು. ಇದರಿಂದ ಶೋಧ(=ಶುದ್ಧ ಮಾಡಿದುದು), ಶೋಧನ(=ಶುದ್ಧ ಮಾಡುವುದು) ರೂಪಗಳು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತವೆ. ಶೋಧನ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಂ(=ಚೆನ್ನಾಗಿ, ಸರಿಯಾಗಿ) ಎಂಬ ಪೂರ್ವಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರಿ, ಸಂಶೋಧನ(=ಚೆನ್ನಾಗಿ ಶುದ್ಧ ಮಾಡುವುದು, ಸರಿಯಾಗಿ ಶುದ್ಧ ಮಾಡುವುದು) ಎಂಬ ಪದ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ ಸಂಶೋಧನೆ ಎಂಬ ಸಮಸಂಸ್ಕೃತರೂಪ ತಾಳುತ್ತದೆ. ಈವರೆಗಿನ ವಿವೇಚನೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ರೇಖಿಸಬಹುದು: ಶುಧ್(ಧಾತು)=ಶುದ್ಧ ಮಾಡು, ಶೋಧ=ಶುದ್ಧ ಮಾಡಿದುದು, ಶೋಧನ=ಶುದ್ಧ ಮಾಡುವುದು, ಸಂಶೋಧನ=ಚೆನ್ನಾಗಿ ಶುದ್ಧ ಮಾಡುವುದು, ಸರಿಯಾಗಿ ಶುದ್ಧ ಮಾಡುವುದು, ಸಂಶೋಧನೆ=ಸಂಶೋಧನ ಎಂಬುದರ ಸಮಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪ” (ಎಂ.ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ 2014, ಪು-2) ಕಲಬುರ್ಗಿ ಅವರು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ, ಸಂಶೋಧನೆಯು ಅನ್ವೇಷಣರೂಪದ ಬೌದ್ಧಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ.

ಬಿ. ವಿ. ಶಿರೂರ ಅವರು ಚರ್ಚಿಸುವ ಹಾಗೆ “ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ‘Research’ ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ‘ಸಂಶೋಧನೆ’ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ‘Research’ ಎಂಬ ಪದವು ‘to search’ ಎಂಬ ಫ್ರೆಂಚ್ ಪದದಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹೊಂದಿದೆ. ‘Re’ ಎಂಬ ಪೂರ್ವಪ್ರತ್ಯಯ ಜೊತೆ ‘Search’ ಪ್ರಕೃತಿ ಪದ ಸೇರಿ ‘Research’ ಪದ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ. ‘ಶೋಧನೆ’ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಕ್ಕೆ ‘ಸಂ’ ಎಂಬ ಉಪಸರ್ಗ ಸೇರಿ ‘ಸಂಶೋಧನೆ’ ಎಂಬ ಪದ ಸಿದ್ಧಗೊಂಡಿದೆ. ‘ಸಂ’ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ‘ಕೂಡಿದ್ದು, ಅತಿಶಯವಾದ, ಅಧಿಕವಾದ, ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ, ಶುದ್ಧ, ಪೂರ್ಣತೆ, ಸೌಂದರ್ಯ, ಚೆನ್ನಾಗಿ’ ಎಂಬರ್ಥಗಳಿವೆ. ‘ಶೋಧನೆ’ ಎಂಬುದು ಸಂಸ್ಕೃತದ ‘ಶುಧ್’ (ಶುದ್ಧಯತಿ) ಎಂಬ ಧಾತುವಿನಿಂದ ನಿಷ್ಪನ್ನವಾಗಿದ್ದು, ಶುದ್ಧ ಮಾಡುವುದು, ಪರಿಷ್ಕೃತ ಮಾಡುವುದು, ಸೋಸುವುದು, ನಿರ್ಮಲವಾಗಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಪ್ರಮಾಣಿತವಾಗಿಸುವುದು ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಹೊಂದಿದೆ. ‘ಸಂಶೋಧನೆ’ ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ‘ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದು, ತಪ್ಪಿದ್ದುದನ್ನು ತಿದ್ದುವುದು, ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವುದು, ಹುಡುಕುವಿಕೆ, ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವಿಕೆ, ಶುದ್ಧ ಮಾಡುವಿಕೆ, ಪರಿಶೀಲಿಸುವಿಕೆ, ವಿಚಾರಿಸುವಿಕೆ’ ಎಂಬ ಅರ್ಥಗಳಿವೆ. ‘ಹುಡುಕುವುದು’ ಎಂದರೆ, ‘ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹುಡುಕುವುದು, ಹುಡುಕಿದ ವಸ್ತುವಿನ ಗುಣಸ್ವರೂಪಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು, ಅಜ್ಞಾತವಾಗಿರುವುದನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಹುಡುಕುವುದು, ಹುಡುಕಿದುದನ್ನು ಪುನರ್ವಿವೇಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವುದು ಅಥವಾ ವ್ಯವಸ್ಥಿತರೂಪದಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸುವುದು ಸಂಶೋಧನೆ.... ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಅನ್ವೇಷಣೆ, ಅನುಸಂಧಾನ, ತತ್ವಾನುಸಂಧಾನ, ಜಿಜ್ಞಾಸಾ, ಮೀಮಾಂಸಾ, ವಿಚಾರಣಾ ಎಂಬ ನಾಮಾಂತರಗಳಿವೆ. ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಶೋಧ, ಗವೇಷಣ, ಅನುಸಂಧಾನ, ಅನ್ವೇಷಣ, ಅನ್ವೀಕ್ಷಣ, ಅನುಶೀಲನ, ಪರಿಶೀಲನ, ಖೋಜ ಮುಂತಾಗಿ ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ‘ಆರಯಿಕೆ’(ಆರೈಯು ಎಂದರೆ, ಹುಡುಕು, ಶೋಧಿಸು ಎಂದರ್ಥ) ಎಂದು, ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ‘ಆರಾಯ್ತಿ’ ಎಂದೇ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.”(ಶಿರೂರ.ಬಿ.ವಿ. 2008, ಪು.ಸಂ.6-8) ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ನಿಘಂಟಿನಲ್ಲಿ “ಸೂಕ್ಷ್ಮವೂ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವೂ ಆದ ಅನ್ವೇಷಣೆ, ಆಮೂಲಾಗ್ರವಾದ ತಪಾಸಣೆ, ಹೊಸ ವಿಷಯಗಳ ಆವಿಷ್ಕಾರದ ಪ್ರಯತ್ನ” ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. “ಸಂಶೋಧನೆ ಸತ್ಯಶೋಧನೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲ; ಸತ್ಯ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ.”(ಚಂದ್ರ ಪೂಜಾರಿ ಎಂ. 2011, ಪು.ಸಂ.23) ಹೀಗೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಎನ್ನುವ ಪರಿಭಾಷೆ, ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ವಿಭಿನ್ನ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಂಶೋಧನೆ-ಸಂಶೋಧಕರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ

ಮಾನವನ ಸಹಜ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಾದ ಸಂಶೋಧನೆಯು ಬೌದ್ಧಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿ ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮುನ್ನೆಲೆಗೆ ಬಂದಿತು. ‘ಅನ್ವೇಷಣೆ, ಆವಿಷ್ಕಾರ, ಸಂಗ್ರಹ, ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ, ಸಂಯೋಜನೆ’ಗಳು ಸಂಶೋಧನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳಾಗಿವೆ. “ಸಂಶೋಧನಕ್ರಿಯೆ, ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ ಚಿಂತನಶೀಲನಾಗಿರುವವ, ಕ್ರಿಯಾಶೀಲನಾಗಿರುವವ ಸಂಶೋಧಕ.” (ಕಲಬುರ್ಗಿ. ಎಂ.ಎಂ. 2014, ಪು.ಸಂ.8) ‘ಕುತೂಹಲ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ಧೈರ್ಯ, ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿ, ಪ್ರತಿಭೆ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆ, ನಿರಂತರ ಅಧ್ಯಯನ-ಚಿಂತನೆ, ಆಸಕ್ತಿ,

ಸಮತೋಲನ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿ, ಪರಿಶ್ರಮಶೀಲತೆ, ವಿನಯಶೀಲತೆ, ತಾಳ್ಮೆ, ಸಂಯಮ, ಸದ್ಭಾವನೆ, ಸಮರ್ಥ ಬರವಣಿಗೆ, ಅನ್ಯಜ್ಞಾನಶಿಸ್ತುಗಳ ಅರಿವು, ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿ, ನೈತಿಕತೆ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋಭಾವ, ಔಚಿತ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಸಂಶೋಧಕನಿಗೆ ಇರಬೇಕಾದ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಅರ್ಹತೆಗಳಾಗಿವೆ. ಸಂಶೋಧಕನಿಗೆ ಭೂತಕಾಲದ ಅರಿವು, ವರ್ತಮಾನದ ಎಚ್ಚರ, ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನ ಮುನ್ಸೂಚನೆ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪಕ್ಷಪಾತ, ಪೂರ್ವಾಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ವಿವೇಚಿಸುವ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಉಳ್ಳವನಾಗಿರಬೇಕು. ತನ್ನ ನಿಲುವು ದೋಷಪೂರಿತವಾದದ್ದು ಎಂಬುದು ಆಧಾರ ಸಹಿತ ಸಾಬೀತಾದಾಗ ಅದನ್ನು ವಿಶಾಲದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ಮೂಲಕ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದಾರತೆಯೂ, ವಿದ್ವತ್‌ವಿನಯವೂ ಸಹ ಇರಬೇಕು.

ನಿಜವಾದ ಸಂಶೋಧನೆಯು ಕೇವಲ ಬೌದ್ಧಿಕ ವಿದ್ವತ್ತಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗದೆ, ಜನಮುಖಿ ಚಿಂತನೆ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ನೆಲಮೂಲದಿಂದ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡ ಜ್ಞಾನವು ಜನಮುಖಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜದ ಸಂಕಟಗಳನ್ನು ನೋಡುವ ಮಾನವೀಯ ಕಣ್ಣೋಟ ಜ್ಞಾನಶಿಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬೌದ್ಧಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯು ಸಮಾಜವನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆಗೆ ಒಳಗು ಮಾಡುತ್ತ ತನ್ನನ್ನು ಸಹ ವಿಮರ್ಶೆಗೆ ಒಡ್ಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಸಮಾಜ ಹಾಗೂ ಬೌದ್ಧಿಕತೆಗಳನ್ನು ವೈಚಾರಿಕವಾಗಿ ಬೆಸೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ. “ಜ್ಞಾನ ಉತ್ಪಾದನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಕೂಡ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ತರುವ ಮಹತ್ವದ ಕಾರ್ಯ. ಇದನ್ನೇ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಕೇವಲ ಸಮಾಜ ವಿಮರ್ಶೆಯಲ್ಲ; ಆತ್ಮವಿಮರ್ಶೆ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ಬಡತನ, ಅಸಮಾನತೆ, ಶೋಷಣೆಗಳು ಕಾಡದಿದ್ದರೆ ಸಂಶೋಧಕರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಬದಲಾವಣೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ನಿಲುವನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸದಿದ್ದರೆ ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.” (ಚಂದ್ರಪೂಜಾರಿ.ಎಂ. 2012, ಪು.ಸಂ.151-152) ಇಂತಹ ನೈತಿಕ ಎಚ್ಚರದ ಮೂಲಕವೇ ಸಂಶೋಧಕ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ತೊಡಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬೌದ್ಧಿಕತೆಯು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗುತ್ತದೆ. “ಮರೆಮಾಚಲಾದ ಸತ್ಯವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದು, ಅದನ್ನು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವ ಕಷ್ಟ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವೀಯ ಕರ್ತವ್ಯ ಕೂಡ. ಸಂಶೋಧನೆಯ ಚೈತನ್ಯವಿರುವುದು ಅದರ ಪಾಂಡಿತ್ಯದಲ್ಲ; ಅದರ ಕಾಳಜಿಯಲ್ಲಿ, ಪ್ರತಿರೋಧದಲ್ಲಿ, ನಿರ್ಭೀತಿಯಲ್ಲಿ.”(ರಹಮತ್ ತರಿಕೆರೆ, 2007, ಪು.ಸಂ.48-49) ಸಂಶೋಧನೆಯು “...ಅನುಭವದ ಪರಂಪರೆಯನ್ನೂ ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಿ ನಮ್ಮ ಹೊಸ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ರೂಪಿಸಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಜನಾಂಗವು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಬದುಕಲು, ಅನುಭವಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಂಶೋಧನೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸಂಶೋಧಕರ ಗುರಿ ‘ಸಂಶೋಧನೆಗಾಗಿ ಸಂಶೋಧನೆ’ಯಾಗಿರಬಾರದು. ‘ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಗಾಗಿ ಸಂಶೋಧನೆ’ಯಾಗಿರಬೇಕು. ಅವರು ಮಾಡುವ ಸಂಶೋಧನೆ ಜನರ ಚಿಂತನ ಕ್ರಮವನ್ನು ತಿದ್ದಬೇಕು, ಬದಲಿಸಬೇಕು ಸೃಜನ ಸಾಹಿತ್ಯದಂತೆ. ಆನ್ವಯಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ ಪ್ರಧಾನವಾದಷ್ಟೂ ಚಿಂತನ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಬೇಗ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು.”(ಕಲಬುರ್ಗಿ.ಎಂ.ಎಂ. 2014,

ಪು.ಸಂ.92) ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸದ ಸಂಶೋಧನೆ ಅಪ್ರಸ್ತುತವಾಗುತ್ತದೆ. “ಸಾಮಾಜಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಂದರೆ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಸಮಾಜ ಕಟ್ಟಲು ಬೇಕಾದ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಪುಟಿಸುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗಿರುವ ಶಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಬಲವೊದಗಿಸದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಉಪಾಯವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಂತಹ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆ ಅನೇಕ ಸಲ ಇಂತಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.”(ರಹಮತ್ ತರಿಕೆರೆ, 2007, ಪು.ಸಂ.72) ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಜ್ಞಾನವು ಸಮಾಜ, ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಿವೆ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಏಕೆಂದರೆ, ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಸಮುದಾಯಾತ್ಮಕ ಸಮಾಜಕ್ಕೂ ಸಹ ಕರುಳುಬಳ್ಳಿಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಮಾಜಕ್ಕೂ ಸಂಶೋಧನೆಗೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂತಹ ಬೌದ್ಧಿಕ ಅಹಂಕಾರವು ವಿಜೃಂಭಿಸತೊಡಗುತ್ತದೆ. “ಸಂಶೋಧಕರು ಹೊಸ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಮೂಲಕ ಹೊಸ ಅಧಿಕಾರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆ.... ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಜ್ಞಾನ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಭಾಗವಾಗದಿದ್ದರೆ ಅದು ಕೇವಲ ಸಂಶೋಧನ ಸಮುದಾಯದ ವರ್ತುಲದಲ್ಲಿ ಗಿರಕಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಂತಹ ಬಡ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಮೇಲೆ ವ್ಯಯವಾಗುವ ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತದ ಲಾಭ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ದಾಟದಿದ್ದರೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಮೌಲ್ಯ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಆದುದರಿಂದ ಹೊಸ ಸಂಬಂಧ, ಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಶೋಧನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಸಂಶೋಧಕರು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಹೊಸ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಭಾಗವಾಗಿಸುವುದು ಕೂಡ ಸಂಶೋಧಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.”(ಎಂ. ಚಂದ್ರಪೂಜಾರಿ, ಪು-153)

ಸಂಶೋಧನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ

ಸಂಶೋಧನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಹಲವು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಳ್ಳುವ ಬೌದ್ಧಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆ. ಪ್ರಶ್ನೆ, ಊಹೆ, ಕುತೂಹಲ, ಆಸಕ್ತಿ, ಬೌದ್ಧಿಕತೆಯ ತೀವ್ರ ಹುಡುಕಾಟಗಳು, ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಓದು-ಅಧ್ಯಯನದ ತುಡಿತಗಳು, ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯ-ಕ್ಷೇತ್ರಧ್ಯಯನದ ವಿವೇಕ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಸೆಳೆಯಬಲ್ಲವು. ಸಂಶೋಧನ ಕ್ರಿಯೆ ಎನ್ನುವಂತಹದ್ದು ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಆರಂಭಗೊಂಡು, ಹೀಗೇ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆರಂಭಗೊಂಡ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಫಲಿತಗಳ ಮೂಲಕ, ಸತ್ಯದ ಆವಿಷ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕಿಲ್ಲ. ಅಂತಿಮ ಹಂತದವರೆಗೂ ಉತ್ತರ ಸಿಗದೇ ಹೋಗಬಹುದು. ಆದರೆ, ಬದ್ಧತೆಯುಳ್ಳ ಸಂಶೋಧಕರು ತಮ್ಮ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ತಾರ್ಕಿಕ ಹಂತಕ್ಕೆ ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಉತ್ತರ ಸ್ವರೂಪಿಯಾಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಪ್ರಶ್ನಾರೂಪಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಎಂ. ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ ಅವರು ಸಂಶೋಧಕರು ಕ್ರಮಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಹಂತಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ “ಮೂಲ ಊಹನ(ಮೂಲಗ್ರಹಿಕೆ, ಅನುಮಾನಿತ ಸತ್ಯ); ಆಕರ-ಆಕರ ಸಾಮಗ್ರಿ-ದತ್ತ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣ; ವಿಶ್ಲೇಷಣಾಕ್ರಿಯೆ-ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕ್ರಿಯೆ; ಸಂಭಾವ್ಯ ಸಂಶೋಧನೆ-ಸತ್ಯ ಸಂಶೋಧನೆ”(ಕಲಬುರ್ಗಿ.ಎಂ.ಎಂ. 2014, ಪು.ಸಂ.45) ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಂಶೋಧಕನಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುವಾಗ, ಕೇಳುವಾಗ, ಆಲೋಚಿಸುವಾಗ

ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಅಸ್ಪಷ್ಟ ವಿಷಯದ ಬಗೆಗೆ ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ವಿಷಯವೊಂದು ತಟ್ಟನೆ ಹೊಳೆಯುವುದನ್ನು ಕಲಬುರ್ಗಿ ಅವರು “ಮೂಲ ಊಹನ” ಎಂದು; ಮೂಲ ಊಹನವನ್ನು ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಸಂಶೋಧನೆ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. “ಸಂಶೋಧನೆಯ ಪ್ರಥಮ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಸ್ಪಷ್ಟ ‘ಮೂಲ ಊಹನ’ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಆಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ‘ಸಂಭಾವ್ಯತೆ’ಯ ಹಂತಕ್ಕೆ, ಕೊನೆಗೆ ‘ಸತ್ಯ’ದ ಹಂತಕ್ಕೆ ತರಲು ಹೆಣಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯುವ ಅಸ್ಪಷ್ಟ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ‘Hypothesis’ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.”(ಕಲಬುರ್ಗಿ.ಎಂ.ಎಂ. 2014, ಪು.ಸಂ.46-47) ಮೂಲ ಊಹನವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ‘ಪ್ರಾಕ್ ಕಲ್ಪನೆ’, ‘ಪೂರ್ವ ಕಲ್ಪನೆ’ ಎಂದು ಸಹ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮೂಲ ಊಹನೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಿಷಯ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ‘ಆಕರ ಸಾಮಗ್ರಿ’ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಸಂಗ್ರಹವಾದ ಆಕರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ನಿಖರವಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ‘ದತ್ತ ಸಾಮಗ್ರಿ’ ಎನ್ನಲಾಗುವುದು. ಇವುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮುಂದೆ ‘ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ, ಫಲಿತ, ಮುಂದಿನ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು’ ಅಧ್ಯಯನದ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ತೀರ್ಮಾನಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಸಂಶೋಧನ ಆಕರಗಳು

ಯಾವುದೇ ಸಂಶೋಧನೆಯು ಆಕರಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿಯೇ ಸಾಗುವಂತಹದ್ದು. ಆಕರಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಸಂಶೋಧಕ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಾಗ, ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವಾಗ ಆಕರಗಳು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಸಂಶೋಧಕನ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿ ಸಾಕ್ಷೀಕರಿಸುವ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಸಾಮಗ್ರಿಯೆ ಆಕರಗಳು. ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಆಕರಗಳೇ ಮುಂದೆ ಚಿಂತನೆಗಳಾಗಿ, ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಾಗಿ, ಆಲೋಚನ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ರೂಪುತಳೆಯುತ್ತವೆ. ಒಂದರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆ ಎಂದರೆ, ‘ಆಕರಗಳಿಂದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಕಡೆಗೆ ಚಲಿಸುವ ನಿರಂತರವಾದ ಜ್ಞಾನ ಮಾರ್ಗ.’ ಆಕರಗಳ ಶೋಧನೆಯು ಭವಿಷ್ಯದ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಸರಿಯಾದ ದಿಕ್ಕನ್ನು, ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ. ಸಂಗಮೇಶ ಸವದತ್ತಿಮಠ ಅವರು ಸಂಶೋಧನ ಆಕರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತ, “ಚಾಕ್ಷುಸ ಆಕರಗಳು; ಮೌಖಿಕ ಆಕರಗಳು; ವಿಶಿಷ್ಟ ಆಕರಗಳು” ಎಂಬುದಾಗಿ ಮೂರು ಬಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ‘ಚಾಕ್ಷುಸ ಆಕರಗಳು’-‘ಗ್ರಂಥಗಳು, ಶಾಸನಗಳು, ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು, ಕಡತಗಳು, ದಿನಚರಿಗಳು, ಪತ್ರಗಳು, ನಿಘಂಟುಗಳು, ವಿಶ್ವಕೋಶಗಳು, ವಾರ್ಷಿಕಗಳು, ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆ ವರದಿಗಳು, ಕೈಪಿಡಿಗಳು, ವೀಡಿಯೋ, ಕ್ಯಾಸೆಟ್, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್, ಮೈಕ್ರೋಫಿಲ್ಮ್, ದೃಶ್ಯಮಾಧ್ಯಮಗಳು, ಶಿಲ್ಪಗಳು, ಸ್ಮಾರಕಗಳು, ಪತ್ರಾಂಕಿತ’ ಇತ್ಯಾದಿ ಆಕರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ‘ಮೌಖಿಕ ಆಕರಗಳು’-‘ಜನಪದ ಆಕರಗಳು, ಆಡುನುಡಿ, ವಿದ್ವಾಂಸ, ಮಾಹಿತಿದಾರ’ರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ‘ವಿಶಿಷ್ಟ ಆಕರಗಳು’-‘ಬಿಡಿವಸ್ತುಗಳು, ಸ್ಥಳಗಳು, ಘಟನೆಗಳು, ಆಚರಣೆ’ಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ಸವದತ್ತಿಮಠ ಅವರು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಆಕರಗಳನ್ನು ಎರಡು ಪ್ರಧಾನ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ “ಪ್ರಧಾನ ಆಕರಗಳು(Primary Sources); ಗೌಣ ಆಕರಗಳು(Secendary

Sources)”(ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಶೋಧನೆ : ಮಾರ್ಗ ಮತ್ತು ಇತಿಹಾಸ, ಪು-45) ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಎಂ. ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ ಅವರು ಆಕರಗಳನ್ನು “ವಸ್ತು ಸಾಮಗ್ರಿ; ಭಾಷಾ ಸಾಮಗ್ರಿ; ಕ್ರಿಯಾ ಸಾಮಗ್ರಿ; ಜ್ಞಾನ ಸಾಮಗ್ರಿ”(ಕಲಬುರ್ಗಿ.ಎಂ.ಎಂ. 2014, ಪು.ಸಂ.21) ಎಂಬುದಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದುವರಿದು ಆಕರಗಳನ್ನು ‘ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಆಕರ, ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಆಕರ, ಪ್ರಧಾನ ಆಕರ, ಪೋಷಕ ಆಕರ, ಪೂರಕ ಆಕರ, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಆಕರ, ಪರೋಕ್ಷ ಆಕರ’ ಎಂಬುದಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸುತ್ತ, “ಸಂಶೋಧನೆಗಾಗಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ನೇರ ಸಾಮಗ್ರಿಯೇ ‘ಪ್ರಧಾನ ಆಕರ’. ಇದನ್ನು ಪೋಷಿಸುವ ಸಮಾನ ಸಾಮಗ್ರಿಯೇ ‘ಪೋಷಕ ಆಕರ’. ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಅಂಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದೇ ‘ಪೂರಕ ಆಕರ.’ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. (ಕಲಬುರ್ಗಿ.ಎಂ.ಎಂ. 2014, ಪು.ಸಂ.32) ಎಂ. ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ ಅವರು ಆಕರದ ನೆಲೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ “ಕೇಂದ್ರೀಯ ನೆಲೆ ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರೀಯ ನೆಲೆ”ಗಳು ಎಂಬುದಾಗಿ ಎರಡು ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಾರೆ. “ಆಕರಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಂದ ತಂದು ಅಭ್ಯಾಸದ ಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದರೆ ಅದು ಆಕರಗಳ ‘ಕೇಂದ್ರೀಯ ನೆಲೆ’ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.(ಕಲಬುರ್ಗಿ.ಎಂ.ಎಂ. 2014, ಪು.ಸಂ.36) ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರಾದ್ಯಯನದ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮಾಡುವ ಅಧ್ಯಯನದ ನೆಲೆಯನ್ನು ‘ಕ್ಷೇತ್ರೀಯ ನೆಲೆ’ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. “ಕ್ಷೇತ್ರಾದ್ಯಯನ(Field Study)ದ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಗೋಡೆಗಳಿಲ್ಲದ ಪ್ರದರ್ಶನಾಲಯ ಅಥವಾ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.”(ಕಲಬುರ್ಗಿ.ಎಂ.ಎಂ. 2014, ಪು.ಸಂ.39) ಇದು ‘ಬಯಲಜ್ಞಾನ’ದ ಪ್ರತೀಕ. ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ “ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯ, ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ, ಟಿಪ್ಪಣಿ”ಗಳು ಪ್ರಧಾನ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಸಂಶೋಧನ ವಿಷಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಸ್ವರೂಪವು ನಿರ್ಧಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಜನಪದ ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಶಾಸನ, ಶಿಲ್ಪ, ದೇವಾಲಯ, ಹಸ್ತಪ್ರತಿ, ಗ್ರಾಮ, ಹಬ್ಬ, ಆಚರಣೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯ, ನಂಬಿಕೆ, ಲೇಖಕ ಕೇಂದ್ರಿತ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯ, ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ, ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದ ಮೂಲಕ ಶೋಧಿಸಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಹೇರಳವಾದ ಮಾಹಿತಿ(ಆಕರಶೋಧನ)ಯನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವುದು ಸಂಶೋಧಕನ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಸಂಶೋಧಕರ ಚಿಂತನೆ, ಆಲೋಚನೆ, ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ನಿಲುವು ಹಾಗೂ ಫಲಿತಗಳನ್ನು ಸಾಕ್ಷೀಕರಿಸುವುದು ಅವರ ‘ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಬರವಣಿಗೆ’ಯಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುವ ಬರವಣಿಗೆಯ ಕೌಶಲ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಾರದು. ಉಳಿದೆಲ್ಲಾ ಬರವಣಿಗೆಯ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕಿಂತ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಬರವಣಿಗೆ ಭಿನ್ನವಾದದ್ದು. ಖಚಿತತೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ಸ್ಪಷ್ಟತೆ, ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ, ನಿಖರತೆ, ದೋಷರಹಿತ, ಪೂರ್ವಾಗ್ರಹಪೀಡಿತವಲ್ಲದ ಸರಳತೆಯನ್ನು ಸಂಶೋಧನೆಯ ಬರವಣಿಗೆ ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಸಂಶೋಧನ ಬರವಣಿಗೆಯು ಅನುಮಾನ, ಗೊಂದಲ, ನಿಂದನೆ, ಪೂರ್ವಾಗ್ರಹ, ತಪ್ಪು ತಿಳವಳಿಕೆ, ದ್ವಂದ್ವ, ಸಂಕೀರ್ಣತೆ, ಅಸ್ಪಷ್ಟತೆ, ಆಧಾರ ರಹಿತ, ದೋಷಪೂರಿತವಾಗಿರಬಾರದು. ಸಂಗಮೇಶ ಸವದತ್ತಿಮಠ ಅವರು ಗುರುತಿಸುವ ಹಾಗೆ, ಸಂಶೋಧನ ಬರವಣಿಗೆಯು “ಭಾವನಾತ್ಮಕವಲ್ಲದ ಸಹಜ,

ಸರಳ, ನೇರ, ರಾಗದ್ವೇಷರಹಿತ; ಪ್ರಶಂಸೆ, ಅವಜ್ಞೆ, ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಇಲ್ಲದ; ಚರ್ವಿತಚರ್ವಣ, ಆಧಾರರಹಿತವಲ್ಲದ; ಅನುಕರಣವಲ್ಲದ; ತನ್ನ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಆಧಾರ, ಅನ್ಯರ ಉಲ್ಲೇಖಗಳಿಗೆ ಋಣ ನಮೂದನೆ, ಅನಾವಶ್ಯಕ ವಿವರಣೆಗಳಿಗೆ ಕತ್ತರಿ; ಗ್ರಂಥ-ಲೇಖನ ಋಣ, ವಿಷಯಸೂಚಿ, ಪದಸೂಚಿ, ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿ-ಕೊನೆಟಿಪ್ಪಣಿ, ಅನುಬಂಧ, ಪರಿಶಿಷ್ಟಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ; ವಾದಸರಣಿ, ತರ್ಕಬದ್ಧತೆ, ಸಿದ್ಧಾಂತ ಸೃಷ್ಟಿ, ನಿಯಮಾವಳಿ ಸೃಷ್ಟಿ, ನಿರ್ಣಯ ಮಂಡನೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು. ಸಂಶೋಧನೆಯ ಬರವಣಿಗೆಯು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎತ್ತಿಕೊಂಡ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಉದ್ದೇಶ, ಅನುಸರಿಸಿದ ವಿಧಾನ ನಿರೂಪಣೆ, ಪ್ರಯೋಜನ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿವರಣೆಯಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಿ; ಪೂರಕ, ವಿರೋಧ ಆಧಾರಗಳನ್ನು ತರ್ಕಬದ್ಧವಾಗಿ, ವಾದವಿವಾದಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತ ಊಹೆ ಸಂಭಾವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ ಸತ್ಯ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.”(ಸಂಗಮೇಶ ಸವದತ್ತಿ ಮಠ, 2009, ಪು.ಸಂ.99-100) ಬರವಣಿಗೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ‘ಸಂಕ್ಷೇಪ’(ಮೈ.ವಿ.ವಿ.ಪ್ರ.=ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಪ್ರಸಾರಾಂಗ)ಗಳು ಮತ್ತು ‘ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆ’ಗಳನ್ನು ಬಳಸುವಾಗ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕು.

ಸಂಶೋಧನ ಪ್ರಕಾರಗಳು

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಶೋಧನ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಇಂದು ಬಹಳ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊಸ ಬಗೆಯ ಸಂಶೋಧನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳು ಇಂದು ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿವೆ. ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ತಾತ್ವಿಕತೆಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆ ವಿಕಾಸಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಲೇಖಕ, ಕೃತಿಯಾಧಾರಿತ ಸಂಶೋಧನ ಮಾದರಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಪರಿಕಲ್ಪನಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಸಂಶೋಧನ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಮೂಲಕ ಹೊಸತನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಅಂತರ್‌ಶಿಸ್ತೀಯ, ಬಹುಶಿಸ್ತೀಯ ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಸಹ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ಇಂತಹ ವಿಸ್ತೃತವಾದ ಸಂಶೋಧನ ವಲಯವನ್ನು ಪ್ರಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಸಹ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡದ ಅನೇಕ ಸಂಶೋಧಕರು ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಯನದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಹಲವು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಶೋಧಕನಿಂದ ಸಂಶೋಧಕನಿಗೆ ಸಂಶೋಧನೆಯ ವರ್ಗೀಕರಣವು ಬಗೆ ಬಗೆಯಾಗಿ ನಿರೂಪಿತಗೊಂಡಿದೆ. ಯಾವುದೇ ವರ್ಗೀಕರಣವನ್ನು ಅಂತಿಮ ಸ್ವರೂಪದ್ದೆಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ನಿರಾಕರಿಸುವಂತಹದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಯನದ ವಿಸ್ತರಣೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯುಕ್ತವಾದದ್ದು. ಆಮೂಲಕ ಸಂಶೋಧನೆಯ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಸಂಗಮೇಶ ಸವದತ್ತಿಮಠ ಅವರು ಅಧ್ಯಯನದ ಅನುಕೂಲತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು “ಕ್ಷೇತ್ರಮೂಲ ಸಂಶೋಧನೆ, ವಿಧಾನಮೂಲ ಸಂಶೋಧನೆ, ಅಂತರ್‌ಶಿಸ್ತೀಯ ಸಂಶೋಧನೆ” ಎಂದು ವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ‘ಕ್ಷೇತ್ರಮೂಲ ಸಂಶೋಧನೆ’ಯ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ: ವೈಜ್ಞಾನಿಕ, ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ, ಐತಿಹಾಸಿಕ, ಭೌಗೋಳಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಜನಾಂಗಿಕ, ಜಾನಪದೀಯ ಮುಂತಾದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು; ‘ವಿಧಾನಮೂಲ ಸಂಶೋಧನೆ’ಯ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ: ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ, ತೌಲನಿಕ, ಆನ್ವಯಿಕ, ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಮುಂತಾದ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ.(ಸಂಗಮೇಶ ಸವದತ್ತಿ ಮಠ, 2009, ಪು.ಸಂ.16)

ಎಂ. ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ ಅವರು ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಿಸುತ್ತ ಹಲವು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು “ವಿಷಯನಿಷ್ಠ; ಉದ್ದೇಶನಿಷ್ಠ; ವಿಧಾನನಿಷ್ಠ; ಸ್ವರೂಪನಿಷ್ಠ” ಪ್ರಕಾರಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸುತ್ತ, ವಿಷಯನಿಷ್ಠ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ‘ವಸ್ತುಸಂಬಂಧಿ; ಭಾಷಾಸಂಬಂಧಿ; ಕ್ರಿಯಾಸಂಬಂಧಿ; ಜ್ಞಾನಸಂಬಂಧಿ’ ಸಂಶೋಧನೆಯೆಂದು ಮರುವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದುವರೆದು, “ಆನ್ವಯಿಕ; ಬಹುಶಿಸ್ತೀಯ; ಸಂಖ್ಯಾನಿಷ್ಠ; ಮಾದರಿನಿಷ್ಠ; ಘಟಕನಿಷ್ಠ; ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ” ಸಂಶೋಧನೆಯೆಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.(ಕಲಬುರ್ಗಿ.ಎಂ.ಎಂ. 2014, ಪು.ಸಂ.53-72) ಸಂಶೋಧನೆಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿರುವ ಶಿರೂರ ಅವರು ಅವುಗಳನ್ನು “ಲಿಖಿತ ದಾಖಲೆಗಳ ಐತಿಹಾಸಿಕ ವಿವೇಚನೆ(Documentary and Historical Approach); ಪ್ರಯೋಗಾತ್ಮಕ ವಿಧಾನ(Experimental Approach); ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ವಿವೇಚನೆ(Discriptive Approach); ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನ(Field Study or Case Study Approach. (ಶಿರೂರ.ಬಿ.ವಿ. 2008, ಪು.ಸಂ.10) ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಯಾ ಜ್ಞಾನಶಿಸ್ತು ಹಾಗೂ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸಂಶೋಧನ ವಿಧಾನಗಳು ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಸಂಶೋಧಕನ ವಿಷಯಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಹ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಂಶೋಧನ ಪರಂಪರೆ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಶೋಧನೆಯು ಬಹುಮುಖಿಯಾದದ್ದು. ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡ ಅಧ್ಯಯನಾಂಗ. ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹ, ಸಂಪಾದನೆ, ಕರ್ತೃವಿನ ಕಾಲ, ದೇಶ, ಕೃತಿ ನಿರ್ಣಯದ ಮೂಲಕ ಆರಂಭವಾದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಶೋಧನೆಯು ಇಂದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಶೋಧ, ಪರಿಕಲ್ಪನೆ, ತಾತ್ವಿಕತೆಯ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಲೇಖಕ, ಕೃತಿ, ಕಾಲಘಟ್ಟ ಕೇಂದ್ರಿತ ಸಂಶೋಧನೆಯು ತನ್ನ ಪರಿಧಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಸಮಾಜ, ಸಮುದಾಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪರಂಪರೆ, ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ, ರಾಜಕೀಯ ಮುಂತಾದ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಪರಿಕಲ್ಪನಾತ್ಮಕ ತಾತ್ವಿಕತೆಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಬಹಳ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಕನ್ನಡ ಸಂಶೋಧನ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಆರಂಭದಿಂದ ಈವರೆಗೆ ಅನೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಕಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ “ಗೋವಿಂದ ಪೈ, ಆ. ನೆ. ಉಪಾಧ್ಯೆ, ಕೆ. ಬಿ. ಪಾಠಕ, ಆರ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್, ಸೇಡಿಯಾಪು ಕೃಷ್ಣಭಟ್ಟ, ಡಿ. ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಚಾರ್, ತೀ. ನಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ, ಮುಳಿಯ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಯ್ಯ, ಶಂ. ಬಾ. ಜೋಶಿ, ಫ. ಗು. ಹಳಕಟ್ಟಿ, ಬಿ. ಎಸ್. ಗದ್ದಗಿಮಠ, ರಂ. ಶ್ರೀ. ಮುಗಳಿ, ಆರ್. ಸಿ. ಹಿರೇಮಠ, ಎಲ್. ಬಸವರಾಜ್, ಎಸ್. ಎಸ್. ಹಿರೇಮಠ, ಎಂ. ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ, ಹಂಪ ನಾಗರಾಜಯ್ಯ, ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯ, ಚನ್ನಣ್ಣವಾಲೀಕಾರ, ರಹಮತ್ ತರೀಕೆರೆ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ ಕೋಲಾರ ಮುಂತಾದವರು ಪ್ರಮುಖರು. ಅಧ್ಯಯನದ ಅನುಕೂಲತೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಕಾಲಘಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಲಮಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮೂರು ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ: 1. ಆರಂಭ ಕಾಲ(ಕ್ರಿ.ಶ. 1850-1950) 2. ಮಧ್ಯಕಾಲ(ಕ್ರಿ.ಶ. 1951-1975) 3. ಆಧುನಿಕ ಕಾಲ(ಕ್ರಿ.ಶ. 1976-2000). ಎನ್. ಎಸ್. ತಾರಾನಾಥ್ ಅವರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಕಾಲಘಟ್ಟವನ್ನು ಐತಿಹಾಸಿಕ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದಾರೆ: 1. ಸಾಮಗ್ರಿ

ಸಂಗ್ರಹಕಾಲ(ಕ್ರಿ.ಶ. 19ನೇ ಶತಮಾನದ ಅವಧಿ) 2. ಆಕರ ನಿರ್ಮಾಣಕಾಲ(1900-1926) 3. ಸಾಮಗ್ರಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣ ಕಾಲ(1927-1959) 4. ಸಂಸ್ಕೃತಿಶೋಧನ ಕಾಲ(1960 ರಿಂದ ಮುಂದೆ). ಅಧ್ಯಯನದ ಅನುಕೂಲತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ವಿಭಾಗಕ್ರಮ ಇದಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಸಂಶೋಧನೆಯು ಕಾಲಘಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಪರಿಧಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಸಂಶೋಧನೆಯು ಸಾಮಗ್ರಿ ಸಂಗ್ರಹ, ಆಕರ ನಿರ್ಮಾಣ, ಸಾಮಗ್ರಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಶೋಧದ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆಧುನಿಕ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿನ ಸಂಶೋಧನೆಯು ಕೇವಲ ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಮಾಣದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಎನಿಸಿದರೂ ಸಹ, ಹಳೆಗನ್ನಡ, ವಚನ, ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ, ಶಾಸನ, ಹಸ್ತಪ್ರತಿ, ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರ, ಜನಪದ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಜಾತಿ-ಸಮುದಾಯ, ಧರ್ಮ, ಊರು-ಕೇರಿ, ಸಂವೇದನೆ, ವಾದ-ಸಿದ್ಧಾಂತ, ಚಳವಳಿ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾದರಿಯಾಧಾರಿತ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಆಧುನಿಕ ಸಂಶೋಧನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದ್ದು “ಬಹುಸ್ತರೀಯ, ಬಹುಜ್ಞಾನ, ಬಹುಅಧ್ಯಯನ ಮಾದರಿ”ಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಂಶೋಧನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಹಾಗೂ ಮಿಷನರಿಗಳ ಪಾತ್ರ ಮಹತ್ತರವಾದದ್ದು. ಲಂಡನ್ ಮಿಷನ್, ವೆಸ್ಲಿಯನ್ ಮೆಥಾಡಿಸ್ಟ್ ಮಿಷನ್, ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನ್‌ಗಳು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದವು. ಬಿ. ವಿ. ಶಿರೂರ ಅವರು ಗುರುತಿಸುವ ಹಾಗೆ: “ಶ್ರೀ ಉತ್ತಂಗಿ ಚೆನ್ನಪ್ಪ ಅವರು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ‘ಮಿಷನರಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯದೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತಿಹಾಸ ಪೂರ್ಣವಾಗದು.’ 1784ರಲ್ಲಿ ಸರ್ ವಿಲಿಯಂ ಜೋನ್ಸ್ ಎಂಬ ನ್ಯಾಯಾದೀಶ ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ರಾಯಲ್ ಏಷಿಯಾಟಿಕ್ ಸೊಸೈಟಿ ಆಫ್ ಬೆಂಗಾಲನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ. ಇದರ ವತಿಯಿಂದ ಏಷಿಯಾಟಿಕ್ ರಿಸರ್ಚ್ಸ್ ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ 1793ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ವಿಜಯನಗರ ಅರಸರ ಕಾಲದ ಶಾಸನವೊಂದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಕನ್ನಡದ ಶಾಸನಗಳ ಸಂಶೋಧನೆ ಆರಂಭಗೊಂಡಿತು.”(ಸಂಗಮೇಶ ಸವದತ್ತಿ ಮಠ, 2009, ಪು.ಸಂ.239) ಶಾಸನಗಳ ಸಮರ್ಥವಾದ ಸಂಪಾದನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದವರು ಕರ್ನಲ್ ಮೆಕೆಂಜಿ. ಮೂವತ್ತನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತವನ್ನು ಸಂಚರಿಸಿದ ಈತ ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳ 8070 ಶಾಸನಗಳನ್ನು, 1568 ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು, 2070 ಕೃಷಿಯತ್ತುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಶಾಸನ, ಹಸ್ತಪ್ರತಿ, ಕೃಷಿಯತ್ತುಗಳು ಸಹ ಇವೆ. ಕನ್ನಡ ಶಾಸನಗಳ ಸಂಶೋಧನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಲ್ ಮೆಕೆಂಜಿ, ವಿಲ್ಸನ್, ಸ್ಕೂವರ್ತ್ ಎಲ್ಫಿನ್‌ಸ್ಟನ್, ಹೆನ್ರಿ ವೆಥೆನ್, ಬುಕೆನನ್, ಸರ್‌ಜಾನ್ ಮಾಲ್‌ಕಮ್, ವಿಲಿಯಂ ಹೆನ್ರಿ, ಎಲಿಯಟ್, ಪ್ಲೀಟ್, ಮೇಜರ್ ಡಿಕ್‌ಸನ್, ಡಾ. ಬ್ಯಾಲರ್, ಜೇಮ್ಸ್ ಫರ್ಗುಸನ್, ಬಿ. ಲೂಯಿಸ್ ರೈಸ್ ಮುಂತಾದವರು ಮಹತ್ತರವಾದ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಶಾಸನ ಸಂಶೋಧನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕವೆಲ್ಲಿವೆಂಕಟಬೋರಯ್ಯ, ಆರ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್, ಡಾ. ಎಂ. ಎಚ್. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ, ಡಾ. ಎಂ. ಶೇಷಾದ್ರಿ, ಹೊಸಕೋಟೆ ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಕೆ. ಜಿ. ಕುಂದಣಗಾರ, ಕೆ. ವಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಅಯ್ಯರ್, ಆರ್. ಶಾಮಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಸಿ. ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರಲು, ಆರ್. ಎಸ್. ಪಂಚಮುಖಿ, ಪಿ. ಬಿ. ದೇಸಾಯಿ, ಎನ್. ಲಕ್ಷ್ಮಿನಾರಾಯಣರಾವ್, ಜಿ. ಎಸ್. ಗಾಯಿ, ಎಂ. ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿ, ಎಂ. ಎಂ. ಕಲಬುರಗಿ, ಹನುಮಾಕ್ಷಿ ಗೋಗಿ, ಷ. ಶೆಟ್ಟರ್, ಸೀತಾರಾಮ ಜಹಗೀರದಾರ, ಎನ್. ಎಸ್. ತಾರಾನಾಥ, ಮಂಜುನಾಥ,

ಮುಂತಾದವರು ಶ್ರಮವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತಿಹಾಸ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಸ್ತೃತವಾದ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಸೂರ್ಯನಾಥ ಕಾಮತರ 'ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಇತಿಹಾಸ', ರಂಗನಾಥ ದಿವಾಕರರ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಪರಂಪರೆ', ಪಿ. ಬಿ. ದೇಸಾಯಿ ಅವರ 'ಜೈನಿಜಂ ಇನ್ ಸೌಥ್ ಇಂಡಿಯಾ', ಎಚ್. ತಿಪ್ಪೇರುದ್ರಸ್ವಾಮಿ ಅವರ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ', ಎಂ. ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿ ಅವರ 'ಕನ್ನಡ ಶಾಸನಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ', ಜಿ. ಎಂ. ನಾಗಯ್ಯ ಅವರ 'ಆರನೆಯ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನ ಶಾಸನಗಳು', ಬಿ. ಎಸ್. ಶೇಖರ ಅವರ 'ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸತಿಪದ್ಧತಿ' ಪ್ರಮುಖವಾದವು.

'ಇಂಡಿಯನ್ ಆಂಟಿಕ್ವೇರಿ ಹಾಗೂ ಎಪಿಗ್ರಾಫಿಯ ಇಂಡಿಕಾ' ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಫ್ಲೀಟರ್ ಅವರನ್ನು ಶಾಸನಶಾಸ್ತ್ರದ ಪಿತಾಮಹ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಪ್ರಭಾವದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆರ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರು ಮೂರು ಸಂಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ "ಕರ್ನಾಟಕ ಕವಿಚರಿತೆ" ಕೃತಿಯು ಸಂಶೋಧನಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಮಹತ್ವದ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ. ಎಸ್. ಜಿ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯ, ಆರ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರರು ಚಂಪೂ, ಶತಕ, ಷಟ್ಪದಿ, ಸಾಂಗತ್ಯ, ಕೀರ್ತನೆ, ಗದ್ಯ, ನಾಟಕ, ನಿಘಂಟು, ಶಾಸ್ತ್ರ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ "ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾವ್ಯ ಕಲಾನಿಧಿ" ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡ ಸಂಶೋಧನಾ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದ ಸೂರ್ಯನಾಥ ಕಾಮತ್ ಅವರು 16 ಸಂಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಗೆಝೆಟಿಯರ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಂಶೋಧನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅಮೂಲ್ಯ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಪಂಚಮಂಗೇಶರಾಯ, ಮುಳಿಯ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಯ್ಯ, ಸೇಡಿಯಾಪು ಕೃಷ್ಣಭಟ್ಟ, ಸುರತ್ಕಲ್ ವೆಂಕಟರಾಯಾಚಾರ್ಯ, ಕೆ. ಜಿ. ಕುಂದಣಗಾರ, ಉತ್ತಂಗಿ ಚೆನ್ನಪ್ಪ, ಶಿ. ಶಿ. ಬಸವನಾಳ, ಆಲೂರು ವೆಂಕಟರಾವ್, ನಾ. ಶ್ರೀ. ರಾಜಪುರೋಹಿತ, ಫ. ಗು. ಹಳಕಟ್ಟಿ, ಶಿ. ಚ. ನಂದಿಮಠ, ಆರ್. ಎಸ್. ಪಂಚಮುಖಿ, ಸ. ಸ. ಮಾಳವಾಡ, ಶಂ. ಬಾ. ಜೋಶಿ, ದ. ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ, ಬಿ. ಎ. ಸಾಲೆತೊರೆ, ಪಿ. ಬಿ. ದೇಸಾಯ್, ಜಿ. ಎಸ್. ದೀಕ್ಷಿತ, ಡಿ. ಎಸ್. ಕರ್ಕಿ, ಭೂಸನೂರಮಠ ಮುಂತಾದವರ ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಕೊಡುಗೆ ಅಪಾರವಾದದ್ದು. ಫ. ಗು. ಹಳಕಟ್ಟಿ, ಶಿ. ಶಿ. ಬಸವನಾಳ, ಆರ್. ಸಿ. ಹಿರೇಮಠ, ಎಂ. ಎಂ. ಕಲಬುರಗಿ ಅವರು ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಹತ್ತರವಾದದ್ದು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಂಶೋಧನೆಗಾಗಿ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ "ಕನ್ನಡ ಸಂಶೋಧನ ಸಂಸ್ಥೆ"ಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಆರ್. ಎಸ್. ಪಂಚಮುಖಿ ಅವರು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ಮಹತ್ವದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಟಿ. ಎಸ್. ವೆಂಕಣ್ಣಯ್ಯ, ಡಿ. ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್, ಕ. ವೆಂ. ರಾಘವಾಚಾರ್, ಡಿ. ಕೆ. ಭೀಮಸೇನರಾವ್, ಎನ್. ಅನಂತರಂಗಚಾರ್, ತೀ. ನಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ, ಕೆ. ವೆಂಕಟರಾಮಪ್ಪ, ಎ. ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಿ ಮುಂತಾದವರು ಸಂಶೋಧನಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸೇವೆಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಲಿಯಂ ರೀವ್, ಜಾನ್ ಗ್ಯಾರೆಟ್, ಹರ್ಮನ್ ಮೋಗ್ಲಿಂಗ್, ಫರ್ಡಿನೆಂಡ್ ಕಿಟೆಲ್, ಬಿ. ಎಲ್. ರೈಸ್, ಜೆ. ಎಫ್. ಫ್ಲೀಟ್, ಮೆಕೆಂಝಿ, ವಾಲ್ಟರ್ ಎಲಿಯೆಟ್ ಮುಂತಾದ ವಿದೇಶಿ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಕನ್ನಡ ಸಂಶೋಧನಾ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೋಗ್ಲಿಂಗ್, ಗ್ಯಾರೆಟ್, ಕಿಟೆಲ್ ಅವರು

ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹ, ಸಂಪಾದನೆ, ಸಂಶೋಧನೆ, ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ “ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನ ಜೈಮಿನಿಭಾರತ(1848), ದಾಸರಪದಗಳು(1850), ಭೀಮಕವಿಯ ಬಸವಪುರಾಣ(1850), ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ಪಂಡಿತರ ಚೆನ್ನಬಸವಪುರಾಣ(1851), ಕುಮಾರ ವಾಲ್ಮೀಕಿಯ ರಾಮಾಯಣ(1849), ಕೇಶಿರಾಜನ ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣ(1868), ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕ, ಕನಕದಾಸರ ಹರಿಭಕ್ತಿಸಾರ, ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಭಾರತ(1858), ನಾಗವರ್ಮನ ಛಂದೋಂಬುಧಿ(1875)” ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಇವರ ತರುವಾಯ ಬಿ.ಎಲ್. ರೈಸ್, ಟಿ. ಎಸ್. ವೆಂಕಣ್ಣಯ್ಯ, ಡಿ. ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್, ತಿ. ನಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ, ಆರ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್, ಎ. ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಎಸ್. ಜಿ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್, ಕೆ. ಬಿ. ಪಾಠಕ್, ಶಿ. ಶಿ. ಬಸವನಾಳ, ಡಾ. ಶಿ. ಚೆ. ನಂದಿಮಠ, ಡಾ. ಫ. ಗು. ಹಳಕಟ್ಟಿ, ಆರ್. ಸಿ. ಹಿರೇಮಠ, ಎಲ್. ಬಸವರಾಜ, ಎಚ್. ದೇವೀರಪ್ಪ, ಸಂ. ಶಿ. ಭೂಸನೂರಮಠ, ಎಂ. ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ, ಮ. ಆ. ರಾಮಾನುಜ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್, ರೆ. ಉತ್ತಂಗಿ ಚೆನ್ನಪ್ಪ ಮುಂತಾದವರು ಸಂಪಾದನೆ ಹಾಗೂ ಸಂಶೋಧನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಸಿದರು. “ವೆಂಯ್‌ಗ್ಲೆ ಎಂಬ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಯುಡ್.ಡಿ.ಎಂ.ಜಿ. ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ. ಶ. 1848ರಲ್ಲಿ ಬರೆದ ‘Canares Spracheu Literature’ ಎಂಬ 28 ಪುಟಗಳ ಲೇಖನವೇ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕುರಿತ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬರಹ.”(ಸಂಗಮೇಶ ಸವದತ್ತಿ ಮಠ, 2009, ಪು.ಸಂ.147) ಕಿಟ್ಟಿಲ್ಲರು ರಚಿಸಿದ “ಕನ್ನಡ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ನಿಘಂಟು” ಕನ್ನಡದ ಕೃತಿಗೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪದವಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದೆ. ಬಿ. ಎಲ್. ರೈಸ್ ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ 12 ಶಾಸನ ಸಂಪುಟಗಳಾದ “ಎಪಿಗ್ರಾಫಿಯ ಕರ್ನಾಟಕ” ಕೃತಿಗಳು ಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಗೂ ಭಾರತೀಯ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ರಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಆಕರ ಗ್ರಂಥಗಳಾಗಿವೆ.

ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡಿದ್ದು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗಿದ್ದು ಸಂಶೋಧನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯವಾದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ “ಓರಿಯೆಂಟಲ್ ರೀಸರ್ಚ್ ಇನ್‌ಟಿಟ್ಯೂಟ್, ಮೈಸೂರು; ಕರ್ನಾಟಕ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಶೋಧನ ಮಂಡಲ, ಧಾರವಾಡ; ಕನ್ನಡ ಸಂಶೋಧನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ; ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಸಂಶೋಧನ ಕೇಂದ್ರ, ಉಡುಪಿ; ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ; ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಗೊಟಗೋಡಿ; ಮಿಥಿಕ್ ಸೊಸೈಟಿ, ಬೆಂಗಳೂರು; ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘ, ಧಾರವಾಡ; ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಬೆಂಗಳೂರು; ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ ಸ್ಮಾರಕ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ಎಂ.ವಿ.ಸೀ. ಸಂಶೋಧನ ಕೇಂದ್ರ, ಬೆಂಗಳೂರು; ಕೇಂದ್ರೀಯ ಭಾಷಾ ಸಂಸ್ಥಾನ(ಸಿ.ಐ.ಐ.ಎಲ್.) ಮೈಸೂರು; ಕೆಳದಿ ಸಂಶೋಧನಾಲಯ, ಕೆಳದಿ; ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಶೋಧಕರ ಒಕ್ಕೂಟ, ಬೆಂಗಳೂರು; ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಪೀಠ, ಕಾಂತಾವರ; ದಿ ನ್ಯೂ ಇಂಡಿಯಾ ಫೌಂಡೇಶನ್, ಬೆಂಗಳೂರು; ಮಂಜುನಾಥೇಶ್ವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂಶೋಧನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ, ಧರ್ಮಸ್ಥಳ” ಪ್ರಮುಖವಾದವು. ಇವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಹ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಲವು ಸಂಶೋಧನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಸಹ ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಬರಹಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ

ಸಂಶೋಧನೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಅಂಥವುಗಳಲ್ಲಿ “ಪ್ರಬುದ್ಧ ಕರ್ನಾಟಕ, ಸಾಧನೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾರತಿ, ಜಗಲಿ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿಕ್ಕೆ, ಸಂಶೋಧನ ವ್ಯಾಸಂಗ, ಶೋಧ ಪರಿಶೋಧ, ಲೋಕಜ್ಞಾನ, ಅರುಹು ಕುರುಹು” ಪ್ರಮುಖವಾದವು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಹಲವು ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಂಶೋಧನ ನೆಲೆಗಳು

ಕನ್ನಡ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ದೀರ್ಘ ಪರಂಪರೆ ಇದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಂಶೋಧನೆಯು ಹಲವು ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ವಿಭಿನ್ನ ಅಧ್ಯಯನದ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಪ್ರಾಚೀನ, ವಚನ, ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ, ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ, ಹಸ್ತಪ್ರತಿ, ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದನೆ, ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರ, ವ್ಯಾಕರಣ, ಛಂದಸ್ಸು, ಮೀಮಾಂಸೆ, ತೌಲನಿಕ, ಜೈನ, ಬೌದ್ಧ, ವೀರಶೈವ, ಲಿಂಗಾಯತ ಮತಧರ್ಮ ಹಾಗೂ ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ, ಕಾಲಘಟವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಮೌಲಿಕವಾದ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ, ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಪ್ರಾಚೀನ, ವಚನ, ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ, ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ, ಶಾಸನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈಗಾಗಲೇ ಹಲವು ಮಹತ್ವದ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ನಡೆದಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ “ಸಿ. ಪಿ. ಕೃಷ್ಣಕುಮಾರ್ ಅವರ ‘ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾದಂಬರಿ ಒಂದು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ತೌಲನಿಕ ಅಧ್ಯಯನ’; ಎಂ. ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿ ಅವರ ‘ಕನ್ನಡ ಶಾಸನಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ’; ಬಿ. ಆರ್. ಹಿರೇಮಠ ಅವರ ‘ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ವರ್ತಕರು’; ಎಲಿಗಾರ ಚನ್ನಕ್ಕ ಅವರ ‘ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸ್ತ್ರೀ ಸಮಾಜ’; ಬಿ. ಕೆ. ಹಿರೇಮಠ ಅವರ ‘ಕನ್ನಡ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು’; ಬಿ. ಟಿ. ರಂಗಸ್ವಾಮಿ ಅವರ ‘ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದನೆ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ’; ಎಂ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಅವರ ‘ರನ್ನ ಮತ್ತು ಅವನ ಕೃತಿಗಳು’; ಕೆ. ಅನಂತರಾಮು ಅವರ ‘ಬ್ರಹ್ಮಶಿವ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ’; ಕೆ. ವೈ. ಶಿವಕುಮಾರ್ ಅವರ ‘ಜನ್ನ ಮತ್ತು ಅವನ ಕೃತಿಗಳು’; ಶಾಂತಿನಾಥ ದಿಬ್ಬದ ಅವರ ‘ಪಂಪಭಾರತ ಒಂದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ’; ಜಿ. ವರದರಾಜರಾವ್ ಅವರ ‘ಕುಮಾರರಾಮ ಸಾಂಗತ್ಯಗಳು ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ’; ಬಿ. ವಿ. ಮಲ್ಲಾಪುರ ಅವರ ‘ನಯಸೇನ ಮತ್ತು ಅವನ ಕೃತಿಗಳು’; ಬಸವಲಿಂಗ ಸೊಪ್ಪಿಮಠ ಅವರ ‘ಕೊಡೇಕಲ್ಲು ಬಸವಣ್ಣ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ’; ಟಿ. ವಿ. ವೆಂಕಟಾಚಲಶಾಸ್ತ್ರಿ ಅವರ ‘ಕನ್ನಡ ನೇಮಿನಾಥಪುರಾಣಗಳ ತೌಲನಿಕ ಅಧ್ಯಯನ’; ಡಾ. ಎನ್. ಎಸ್. ತಾರಾನಾಥ ಅವರ ‘ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಯಣ್ಣನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ’; ಬಸವರಾಜ ಸಬರದ ಅವರ ‘ಬಸವೇಶ್ವರ ಮತ್ತು ಪುರಂದರದಾಸರು ಒಂದು ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಅಧ್ಯಯನ’ ಪ್ರಮುಖವಾದವು.”(ಶಿರೂರ.ಬಿ.ವಿ. 2008, ಪು.ಸಂ.201) ಪ್ರಸ್ತುತ ಕನ್ನಡ ಸಂಶೋಧಕರು ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಪ್ರಾಚೀನ, ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ, ಶಾಸನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಕೊರತೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಾಚೀನ, ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ, ಶಾಸನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ವಿಫಲವಾಗಿದ್ದು ಯುವ ತಲೆಮಾರಿನ ಸಂಶೋಧಕರು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಜಾನಪದವು ಸಹ ಬಹಳ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಸಂಶೋಧನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಜಾನಪದ ಸಂಗ್ರಹ, ಸಂಶೋಧನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಕೊಡುಗೆ ಅಪಾರವಾದದ್ದು. 1803ರಲ್ಲಿ ಜಾನ್ ಲೇಡ್ ಅವರು ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಕುರಿತ ಲಾವಣಿಯನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. 1816ರಲ್ಲಿ

ಫ್ರೆಂಚ್ ವಿದ್ವಾಂಸ ಅಬೆದುಬಾಯಿಸ್ ತನ್ನ “ಹಿಂದೂ ಮ್ಯಾನರ್ಸ್, ಕಸ್ಟಮ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಸೆರಮೋನೀಸ್” ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. 1856ರಲ್ಲಿ ಮೊಗ್ಲಿಂಗ್ ‘ಕನ್ನಡ ಗಾದೆಗಳು’ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಹಾಗೂ ತುಳು ಭಾಷೆಯ ‘ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ್ಯ’ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಹಾಗೂ ಶಾಸನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಡಾ. ಜಿ. ಎಫ್. ಪ್ಲೀಟ್ ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ “ಪ್ಲೀಟರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಲಾವಣಿಗಳು” ಮಹತ್ವದ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ, ಮತಿಘಟ್ಟ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ, ಅರ್ಚಕ ಬಿ. ರಂಗಸ್ವಾಮಿ, ಡಾ. ಕರೀಂಖಾನ್, ಮುದೇನೂರು ಸಂಗಣ್ಣ, ಜಿ. ಶಂ. ಪರಮಶಿವಯ್ಯ, ಎಚ್. ಎಲ್. ನಾಗೇಗೌಡ, ಸುಧಾಕರ, ಹಾ. ಮಾ. ನಾಯಕ, ತಿ. ನಂ. ಶಂಕರನಾರಾಯಣ, ನಂ. ತಪಸ್ವಿಕುಮಾರ್, ವಿವೇಕ ರೈ, ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಬಿಳಿಮಲೆ, ಕೆ. ಚೆನ್ನಪ್ಪಗೌಡ, ಶಿವರಾಮಶೆಟ್ಟಿ, ಎಂ. ಎಸ್. ಲರೈ, ಪಿ.ಕೆ.ರಾಜಶೇಖರ್, ಕ್ಯಾತನಹಳ್ಳಿ ರಾಮಣ್ಣ, ಅಂಬಳಿಕೆ ಹಿರಿಯಣ್ಣ, ಕಾಳೇಗೌಡ ನಾಗವಾರ, ಹಿ. ಶಿ. ರಾಮಚಂದ್ರೇಗೌಡ, ಅರವಿಂದ ಮಾಲಗತ್ತಿ, ಕಾಳೇಗೌಡ ನಾಗವಾರ, ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯ, ಚನ್ನಣ್ಣವಾಲೀಕಾರ, ಕೆ. ಎಂ. ಮೈತ್ರಿ, ಮೊಗ್ಲಿ ಗಣೇಶ್, ಹಿ. ಚಿ. ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯ, ವೆಂಕಟೇಶ್ ಇಂದ್ರಾಡಿ, ಪಿ. ಕೆ. ಖಂಡೋಬ, ರಂಗಾರೆಡ್ಡಿ ಕೋಡಿರಾಂಪುರ, ಚಕ್ಕರೆ ಶಿವಶಂಕರ್, ಡಿ. ಕೆ. ರಾಜೇಂದ್ರ, ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಹನೂರು, ಲಕ್ಷ್ಮಿಪತಿ ಕೋಲಾರ, ಕೋಟಗಾನಹಳ್ಳಿ ರಾಮಯ್ಯ, ಶಂಕನಪುರ ಮಹದೇವ ಮುಂತಾದವರು ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಸಂಶೋಧನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದುಡಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಬುಡಕಟ್ಟು, ಆದಿವಾಸಿ, ಅಲೆಮಾರಿ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಜನಾಂಗಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಾನಪದೀಯ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ನಡೆದಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಜನಪದ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಜನಪದ ಸಂತರಾದ ಮಂಟೇಸ್ವಾಮಿ, ಮಲೆಯಮಹದೇಶ್ವರ, ಜುಂಜಪ್ಪ, ಮೈಲಾರಲಿಂಗ, ಕೊಡಕಲ್ಲು ಬಸವಣ್ಣ, ರಾಜಪ್ಪ, ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ ಮುಂತಾದವರನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ನಡೆದಿದ್ದಾವೆ. ಎಚ್. ನಿಂಗಪ್ಪ ಅವರ ‘ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೀರರು’, ಸಿ. ಟಿ. ಗುರುಪ್ರಸಾದ್ ಅವರ ‘ನೀಲಗಾರರು ಒಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಮುದಾಯದ ಅಧ್ಯಯನ’, ಎನ್. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಅವರ ‘ಓಡಿಗ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ’, ನಂ. ತಪಸ್ವಿಕುಮಾರ್ ಅವರ ‘ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ’, ಎಚ್. ಆರ್. ಸಂಧ್ಯಾರೆಡ್ಡಿ ಅವರ ‘ಕರ್ನಾಟಕ ಜನಪದ ಕಥೆಗಳು’, ಬಿ. ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ ಅವರ ‘ತುಳು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ’, ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯ ಅವರ ‘ಗ್ರಾಮದೇವತೆಗಳು’, ಪಿ. ಕೆ. ರಾಜಶೇಖರ್ ಅವರ ‘ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನಪದ ಪುರಾಣಗಳು’, ಚನ್ನಣ್ಣವಾಲೀಕಾರ ಅವರ ‘ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಗ್ರಾಮದೇವತೆಗಳು’, ಡಿ. ಬಿ. ನಾಯಕ ಅವರ ‘ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಲಂಬಾಣಿ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ’, ಸಾಲಿಮರ ಅವರ ‘ಜನಪದ ಗೀತಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣದ ಬಸವಣ್ಣನವರು’, ಅಲ್ಲಿಬಾಯಿ ಅವರ ‘ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮೊಹರಂಪದಗಳು ಮತ್ತು ಮೊಹರಂ ಆಚರಣೆ’, ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಅವರ ‘ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆಗಳು’, ಬಸವರಾಜ ಮಲ್ಲಶೆಟ್ಟಿ ಅವರ ‘ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಯಲಾಟಗಳು’ ಪ್ರಮುಖ ಜಾನಪದ ಸಂಶೋಧನ ಕೃತಿಗಳಾಗಿವೆ.

ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆದಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ವಿಲಿಯಮ್ ಜೋನ್ಸ್, ರಾಸಮಸ್‌ರಾಸ್ಕ, ವೈಗಲ್,

ಡಾ. ರಾಬರ್ಟ್ ಕಾಲ್ಡವೆಲ್, ಎಂ. ಬಿ. ಎಮಿನೋ, ಸರ್ ಜಾರ್ಜ್ ಗ್ರಿಯರ್‌ಸನ್, ಸ್ಟೆನ್‌ಕೊನೋ ಹಾಗೂ ಡಾ. ಎ. ಎನ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ, ಆರ್. ವಿ. ಜಾಗಿರದಾರ್, ಆರ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್, ಡಾ. ಜಿ. ಎಸ್. ಗಾಯಿ, ಡಾ. ಆರ್. ಸಿ. ಹಿರೇಮಠ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಮುಖ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಡಾ. ಎ. ಎನ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಅವರ 'ಎ ಗ್ರಾಮರ್ ಆಫ್ ಓಲ್ಡ್‌ಸ್ಟ್ ಕೆನರೇಸ್ ಇನ್‌ಕ್ರಿಪ್ಷನ್ಸ್', ಆರ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ ಅವರ 'ದ ಹಿಸ್ಟರಿ ಆಫ್ ಕನ್ನಡ ಲಾಂಗ್ವೇಜ್', ಡಾ. ಜಿ. ಎಸ್. ಗಾಯಿ ಅವರ 'ಹಿಸ್ಟೋರಿಕಲ್ ಗ್ರಾಮರ್ ಆಫ್ ಓಲ್ಡ್ ಕನ್ನಡ ಇನ್‌ಕ್ರಿಪ್ಷನ್ಸ್', ಡಾ. ಆರ್. ಸಿ. ಹಿರೇಮಠ ಅವರ 'ಲಿಂಗ್ವಿಸ್ಟಿಕ್ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಆಫ್ ಸಮ್ ಪ್ರಾಬ್ಲಂಮ್ಸ್ ಇನ್ ದ ರಿಲೇಷನ್‌ಶಿಪ್ ಆಫ್ ಇಂಡೋ ಆರ್ಯನ್ ಅಂಡ್ ದ್ರವಿಡಿಯನ್ ಲಾಂಗ್‌ವೇಜಸ್', ಡಾ. ಕೆ. ಕುಶಾಲಪ್ಪಗೌಡ ಅವರ 'ಎ ಗ್ರಾಮರ್ ಆಫ್ ಕನ್ನಡ ಬೇಸ್ಡ್ ಆನ್ ದ ಇನ್‌ಕ್ರಿಪ್ಷನ್ಸ್ ಆಫ್ ಕೂರ್ಗ್, ಸೌತ್ ಕೆನರಾ ಅಂಡ್ ನಾರ್ಥ್ ಕೆನರಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್', ಜಿ. ಎಸ್. ಕುಳ್ಳಿ ಅವರ 'ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣ' ಮುಂತಾದವು ಪ್ರಮುಖ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ, ವಿಮರ್ಶೆ, ಚಿಂತನೆ, ಮೀಮಾಂಸೆಯು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಿದೆ. ಮಹಿಳಾ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕನ್ನಡ ಸಂಶೋಧನೆಯು ತನ್ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಮಹಿಳಾವಾದಿ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಮಾಜ, ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸುವ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ನಡೆದಿವೆ. "ಮಾರಿಯಾ ಮಿಸ್(1983) ಅವರು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ, ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಂಶೋಧನೆಯು ಕೇವಲ ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಅಲ್ಲದೇ ಅವರ ಲಿಂಗಾಧಾರಿತ ಸಮಾಜ ಬದಲಾವಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶೋಧನೆಯಾಗಿದೆ."(ಕನ್ನಡ ಸಂಶೋಧನೆಯ ವೈಧಾನಿಕತೆಗಳು, ಡಾ. ಛಾಯಾ ದೇಗಾಂವಕರ್, ಪು-39) ಮಹಿಳಾ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನ್ನು ಪಾರಂಪರಿಕವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸುತ್ತಲೇ, ಆ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು, ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಅಧ್ಯಯನ ಕ್ರಮ ಇದಾಗಿದೆ. ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ "ಸಂಶೋಧನೆಯು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು/ಆತಂಕಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾಧಾರಿತ ತಾರತಮ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದರ ನಿವಾರಣೆ ಹೇಗೆಂದು ಹುಡುಕಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಅದು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಂಶೋಧನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಸಂಶೋಧನೆ ಎಂದರೆ ಅದು ಮಹಿಳಾ ಪರವಾದ ವಕಾಲತ್ ಅಲ್ಲ. ಮಹಿಳೆಯರ ನಿಜವಾದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅರಿಯುವ ಹಾಗೂ ಅದರ ಪರಿಹಾರದ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಒಂದು ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯ."(ಸಂಶೋಧನೆ-ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ : ಡಾ, ಎಸ್. ಪಿ. ಪದ್ಮಪ್ರಸಾದ್, ಪು-29) ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ನಡೆದಿದ್ದು, "ಎಸ್. ಬಿ. ಅಪ್ಪಾಜಿಗೌಡ ಅವರ 'ನಂಜನಗೂಡು ತಿರುಮಲಾಂಬಾ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ', ಸಿ. ವೈ. ಕವಿತಾ ಅವರ 'ಕನ್ನಡ ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಪ್ರತೀಕಗಳ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರ', ಎಸ್. ಇಂದಿರಮ್ಮ ಅವರ 'ವಾಣಿ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ', ಮಲ್ಲಿಕಾ ಘಂಟಿ ಅವರ 'ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯ', ವಿನಯಾ ನಾಯಕ ಅವರ 'ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯ' ಟಿ. ಕೆ. ವಾಣೀಶ್ರೀ ಅವರ 'ಕರ್ನಾಟಕದ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ನೆಲೆಗಳು'" ಮುಂತಾದವು ಪ್ರಮುಖ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಕನ್ನಡ ದಲಿತ-ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಕುರಿತ ಹಾಗೆ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಬುದ್ಧ, ಬಸವಣ್ಣ, ಅಂಬೇಡ್ಕರ್,

ಕಾರ್ಲೊಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಅವರ ವಿಚಾರಧಾರೆ ಯ ಪ್ರಭಾವದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಶೋಧನೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ದಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಶೋಧನೆಯು ಜಾನಪದ, ಪ್ರಾಚೀನ, ವಚನ, ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ಕಾವ್ಯ, ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ನಾಟಕ, ಆತ್ಮಕಥೆ, ದಲಿತ ಚಳವಳಿ ಹಾಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕೇಂದ್ರಿತ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ. ಜಾತಿ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ, ಅಸಮಾನತೆ, ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಖಂಡಿಸುತ್ತಲೇ ಸಮಾಜ, ಸಮುದಾಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಚಳವಳಿ, ಜೀವಕೇಂದ್ರಿತ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಶೋಧನೆ ತನ್ನ ತಾತ್ವಿಕತೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ. ಸರಜೂ ಕಾಟ್ಕರ್ ಅವರ 'ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಮರಾಠಿ ದಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ', ಬಿ. ಎಂ. ಪುಟ್ಟಯ್ಯ ಅವರ 'ಕನ್ನಡ ದಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ', ಕೆ. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ ಅವರ 'ದಲಿತ ಬಂಡಾಯ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಎಚ್ಚರ ಹಾಗೂ ಪರ್ಯಾಯ ಹುಡುಕಾಟ', ಎಚ್. ಟಿ. ವೆಂಕಟೇಶಮೂರ್ತಿ ಅವರ 'ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ದಲಿತ ಚಳವಳಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ', ಕಾಮನಗೋಳ ಅವರ 'ಕನ್ನಡ ದಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ', ಎಸ್. ಬಿ. ಪವಾರ ಅವರ 'ಕನ್ನಡ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಪ್ರಜ್ಞೆ', ಅರ್ಜುನಗೋಳಸಂಗಿ ಅವರ 'ದಲಿತ ಬದುಕು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆ' ಪ್ರಮುಖ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಹೀಗೆ ಕನ್ನಡ ಸಂಶೋಧನೆಯು ಜಾನಪದ, ಪ್ರಾಚೀನ, ವಚನ, ಹರಿದಾಸ, ಶಾಸನ, ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ, ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನ, ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಹಾಗೂ ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕಾಲಘಟ್ಟ, ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪರಿಕಲ್ಪನೆ, ತಾತ್ವಿಕತೆ, ವಾದ, ಸಂವೇದನೆ, ಲೇಖಕ ಕೇಂದ್ರಿತ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗಿ, ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಇದರೊಟ್ಟಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ನಡೆದಿರುವ ಕನ್ನಡ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಲೇ; ಹೊಸ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಅಧ್ಯಯನ ಹಾಗೂ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ನೆಲೆಗಳನ್ನೂ ಶೋಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ; ಇನ್ನಷ್ಟು ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಸಂಶೋಧನಾ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ವಿದ್ವತ್ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥ

- ಅಮರೇಶ ನುಗಡೋಣಿ. (2011). ಕನ್ನಡ ಸಂಶೋಧನೆಯ ವೈಧಾನಿಕತೆಗಳು, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.
- ಚಂದ್ರ ಪೂಜಾರಿ. ಎಂ. (2011). ಸಂಶೋಧನೆ ಏನು? ಏಕೆ? ಹೇಗೆ?. ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.
- ಕಲಬುರ್ಗಿ. ಎಂ. ಎಂ. (2014). ಕನ್ನಡ ಸಂಶೋಧನಶಾಸ್ತ್ರ. ಸ್ವಪ್ನ ಬುಕ್ ಹೌಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ನಾಯಕ. ಜಿ. ಎಚ್. (2000). ಶತಮಾನದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಪ್ರಕಾಶನ, ಅಂಕೋಲ.

- ನಾಡೋಜ ಪೊ. ಕಮಲಾ ಹಂಪನಾ. (2015). ಸಂಶೋಧನೆ-ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ರಹಮತ್ ತರೀಕೆರೆ. (2007). ಕನ್ನಡ ಸಂಶೋಧನೆ ತಾತ್ವಿಕ ವಿಚಾರ. ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.
- ಪುಟ್ಟಯ್ಯ. ಬಿ. ಎಂ. (2015). ಸಂಶೋಧನೆ ತಾತ್ವಿಕ ಆಯಾಮಗಳು. ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.
- ಸಂಗಮೇಶ ಸವದತ್ತಿಮಠ. (2010). ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಶೋಧನೆ- ಮಾರ್ಗ ಮತ್ತು ಇತಿಹಾಸ. ರೂಪರಶ್ಮಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಧಾರವಾಡ.
- ಸಂಗಮೇಶ ಸವದತ್ತಿಮಠ. (2009). ಕನ್ನಡ ಸಂಶೋಧನ ಪ್ರಬಂಧಗಳ ವರ್ಗೀಕೃತ ಸೂಚಿ. ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಗದಗ.
- ಶಿರೂರ. ಬಿ. ವಿ. (2008). ಸಂಶೋಧನ ಸ್ವರೂಪ. ಅನ್ನಪೂರ್ಣ ಪ್ರಕಾಶನ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.

IIMRD

J O U R N A L S